

List of Signatures

Page 1/1

Redegjørelse for rapporteringsåret 2024.pdf

Name	Method	Signed at
Hansen, Erik Magne	BANKID	2025-06-25 22:22 GMT+02
Johansen, Dag	BANKID	2025-06-25 19:43 GMT+02
Moen, Han Roger	BANKID	2025-06-25 14:52 GMT+02
Andersen, Dan Sølvfester	BANKID	2025-06-25 13:38 GMT+02
ARNESEN, RAGNHILD MELLEM	BANKID	2025-06-25 11:26 GMT+02
Frøyshov, Hanne Mathilde	BANKID	2025-06-27 19:34 GMT+02
Slettli, Trude	BANKID	2025-06-26 11:20 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 432ED4B77CF74C32BAFF058BEBF269B4

Aktsomhetsvurdering for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse for rapporteringsåret 2024 for Helse Nord IKT

Helseforetak

Introduksjon

Privat og offentlig sektor kjøper inn varer og tjenester for store summer i året. Våre kjøp av varer og tjenester kan ha stor påvirkning på mennesker, samfunn, klima og miljø samt dyr i både positiv og negativ retning.

Åpenhetsloven skal sikre at virksomheter fremmer respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ved produksjon og levering av varer og tjenester, og er et virkemiddel for å fremme FNs bærekraftsmål. Loven innebærer at som anskaffer må man bruke sin posisjon i leverandørkjeden til å bidra til dette.

Etter åpenhetsloven plikter virksomhetene å gjennomføre aktsomhetsvurdering. Med aktsomhetsvurdering menes systematisk arbeid med å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan man håndterer risiko for negativ påvirkning, samt plan for å rette opp eventuelle skade for mennesker, samfunn og miljø.

I helsesektoren har man et eget organ, Sykehusinnkjøp Helseforetak (HF), som gjennomfører anskaffelser på vegne av alle helseforetakene i landet. Sykehusinnkjøp HF utfører alle anskaffelser for Helse Nord IKT. Som ledd i dette jobber Sykehusinnkjøp systematisk med samfunnsansvar generelt og aktsomhetsvurderinger spesielt. Sykehusinnkjøp HF er medlem av Etisk Handel Norge. Sykehusinnkjøp sine aktsomhetsvurderinger er derfor basert på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Denne aktsomhetsvurderingen bygger på informasjon fra Sykehusinnkjøp HF, og det vises derfor til Sykehusinnkjøp HF sin «Redegjørelse rapporteringsåret 2024».

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
432ED4B77CF74C32BAFF058BEBF269B4

Orientering om modellen for aktsomhetsvurdering

Åpenhetslovens aktsomhetsvurdering består av seks trinn og beskriver hvordan virksomheter kan jobbe med ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Aktsomhetsvurderinger innebærer at man er åpen om de utfordringene som er, og at man håndterer dem på best mulig måte i samråd med sine interessenter.

Aktsomhetsvurderingen

1. Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Det skal først gis en generell beskrivelse av hvordan virksomheten er organisert, driftsområde, varer og tjenester som tilbys, markeder virksomheten operer i mm.

Nedenfor gis nøkkelinformasjon om bedriften:

- **Navn:**
 - o Helse Nord IKT Helseforetak (HF).
- **Adresse og hovedkontor:**
 - o Stakkevollveien 35, 9010 Tromsø.
- **Viktigste merker, produkter og tjenester:**
 - o Helse Nord IKT HF leverer i hovedsak IKT-tjenester til sykehus i Nord-Norge (spesialisthelsetjenesten), men også varer som PC-er og mobiler med tilbehør.
- **Beskrivelse av bedriftens struktur:**
 - o Helse Nord IKT HF er et heleid datterforetak av Helse Nord Regionale Helseforetak. Det er etablert for å drifte og utvikle IKT-tjenester til de øvrige helseforetakene i foretaksgruppen Helse Nord, samt tilknyttede virksomheter.
 - o Helse Nord IKT HF er en offentlig virksomhet. Anskaffelser og innkjøp er omfattet av lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
432ED4B77CF74C32BAFF058BEBF269B4

- De IKT-tjenestene og varene som Helse Nord IKT HF leverer, er anskaffet gjennom innkjøpssentralen Sykehusinnkjøp HF, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 4-3 bokstav a. Det er delvis eid av Helse Nord Regionale Helseforetak.
- **Omsetning i rapporteringsåret:**
 - I 2024 omsatte Helse Nord IKT HF for 1 129 millioner kroner.
- **Antall ansatte:**
 - Det var i gjennomsnitt 508 ansatte i snitt for 2024 i Helse Nord IKT HF.

I det følgende gis informasjon om leverandørkjeden, anskaffelser og leverandører som omfattes av årsrapporten.

- **Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede:**
 - Anskaffelsene gjennomføres av Sykehusinnkjøp HF.
 - Anskaffelsene kan deles inn i tre nivå: nasjonale, regionale og lokale. Anskaffelser under kr 100 000 foretas av Helse Nord IKT HF, men det er normalt få av dem.
 - Alle leverandører skal likebehandles. De kan ikke diskrimineres på grunn av nasjonalitet ol. Ifølge forskriften kan leverandøren avvises dersom han ikke oppfyller visse minimumkrav.
 - Det vises til Sykehusinnkjøp HF sin årsrapport for 2024 side 8 og følgende for nærmere informasjon om leverandørkjeden.
- **Innsatsfaktorene:**
 - Innsatsfaktorene i de IKT-tjenestene som Helse Nord IKT HF leverer til sykehusene er i hovedsak arbeidskraft, men også råvarer til sluttbrukerutstyr som PC-er og mobiler. Kina er det sentrale geografiske området for IKT hardware, men også Taiwan. Ut over dette er det nasjonale og internasjonale transporttjenester som er aktuelle innsatsfaktorer.
- **Mål og prioriteringer:**
 - Det vises til Sykehusinnkjøp HF Redegjørelse rapporteringsåret 2024 side 10-12.

2. Forankring av bærekraft i virksomheten

Det skal gis en generell beskrivelse av hvordan virksomheten har forankret arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold for å avdekke negative konsekvenser i interne retningslinjer og rutiner.

Forankring av ansvarlighet innebærer å ha strategier, planer og relevante policyer og rutiner for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, leverandørkjeden og forretningsforbindelser og innebære tydelige forventinger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten.

Det overordnede ansvaret for aktsomhetsvurderinger ligger hos administrerende direktør. Enhet for juss og anskaffelser i direktørens stab har ansvar for anskaffelser og helhetlig avtalestyring, og er kontaktpunktet mot Sykehusinnkjøp HF. HR i stab har ansvar for HMS og ytre miljø, samt etiske retningslinjer.

Helse Nord IKT HF har Miljøhåndbok, ytre miljø, vedtatt 10.11.2017, Retningslinjer for leverandørkontakt revidert 10.6.2022 og Etiske retningslinjer vedtatt 5.6.2016 og sist oppdatert 19.6.2022.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
432ED4B77CF74C32BAFF058BEBF269B4

Sykehusinnkjøp HF har vært medlem av Etisk Handel Norge i flere år og har arbeidet strukturert og målrettet med etisk handel lenge. I 2017 vedtok Sykehusinnkjøp policy for samfunnsansvar etter en innspillrunde i helseregionene. Sykehusinnkjøp HF har innarbeidet hensyn til samfunnsansvar mv. i de prosesser og rutiner som gjelder for anskaffelser, jf. deres Redegjørelse rapporteringsåret 2024 punkt 1.A.3, side 14.

Sykehusinnkjøp HF har startet opp IKT som kategori i 2024. Som ledd i dette utarbeides det en egen samfunnsansvarsanalyse, se Redegjørelse rapporteringsåret 2024 for Sykehusinnkjøp HF Mål og Fremdrift side 10 punkt 1.

I de konkrete anskaffelsene har prosjektledere/tjenesteansvarlige og andre som deltar i anskaffelsen fra Helse Nord IKT HF sin side, ansvar for å klargjøre behovene og stille krav til anskaffelsen. I denne forbindelse stilles det krav til bærekraft som klima og miljø, seriøsitetsbestemmelser og etisk handel i kontraktkjeden. Etter at anskaffelsen er utført av Sykehusinnkjøp HF, har avtaleforvalterne i Helse Nord IKT HF ansvar for og oppgaven med å forvalte kontrakten så lenge den varer.

Redegjørelsen for rapporteringsåret legges frem for ledergruppa i Helse Nord IKT HF før den fremmes for styret til behandling.

3. Negativ påvirkning eller skade

Det skal det gis opplysninger om faktiske negative konsekvenser og risiko som virksomheten har avdekket gjennom sin kartlegging i forbindelse med aktsomhetsvurderingen etter § 4.

Sykehusinnkjøp HF har identifisert risiko for negative påvirkninger eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og forretningsforbindelser. Helse Nord IKT HF har i løpet av 2024 hatt dialog med Sykehusinnkjøp HF om risikoen.

Det er så langt ikke avdekket konkrete faktiske negative konsekvenser, men det er identifisert risikoområder av vesentlig betydning for Helse Nord IKT HF, se Redegjørelse rapporteringsåret 2024 for Sykehusinnkjøp side 21 og 22.

IKT er på generelt grunnlag valgt ut som et prioritert område fordi det er kjent for høy risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter i leverandørkjeden, samt miljø. I tillegg må man vurdere risikoen i hver enkelt anskaffelse.

Leverandørkjeden innen IKT er lukkede og lite transparente om faktiske forhold i verdikjeden. Det gjør det både vanskelig å identifisere reell risiko og få til samarbeid med bransjen om forbedringer. Dette førte til at høsten 2024 samlet 15 store europeiske innkjøpere seg som blant annet København, Oslo og Malmø kommune samt flere fra Barcelona og Storbritannia seg i et krav mot Apple og Cisco med krav om innsyn i leverandørkjeden.

Innen IKT er særlig hardware et risikoområde, og da spesielt PC-er, mobiltelefoner mm. Risikoene knytter seg til arbeidstaker- og menneskerettigheter som blant annet tvangsarbeid, helse, miljø og sikkerhet. Det geografiske området for IKT-produkter er Kina, men det foregår også produksjon i Taiwan og Malaysia. For eksempel er Taiwan markedsdominerende på chip/datakort. Dette har ført til en stor migrasjon til et land hvor migrantarbeidstakere ikke har et lovbeskyttet vern. Derfor er det også viktig med informasjon og kunnskap om produksjonsland og gjør sporbarhet viktig.

På personellkjøp/ konsulent tjenester, anses land som Ukraina og India som risikoområder på grunn av etisk handel.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
432ED4B77CF74C32BAFF058BEBF269B4

IKT har stor påvirkning på miljø. Et område er forsøpling som følge av at PC-er, mobiltelefoner og andre gjenstander skiftes ut. Her kan det arbeides systematisk med å bruke verktøyene lengre, reparere, gjenbruk og resirkulering. Et annet område er energibruk ved for eksempel transport hvor arbeidslivskriminalitet og sosial dumping også er faktorer. Helse Nord IKT HF har vedtatt en skystrategi. Et av de seks overordnede prinsippene er at Helse Nord-gruppen skal følge en sky først-strategi. Begrunnelsen er at skytjenester gir raskere og bedre tilgang på moderne teknologi og digitale tjenester enn å etablere tjenester i egne datarom, og kapasiteten og mulighetsrommet er bedre. Skyløsninger anses som et miljøproblem fordi de krever stort energiforbruk, og spesielt tjenester som bruker Kunstig Intelligens. Miljø er imidlertid et område hvor det er stort potensiale for å stille gode krav i anskaffelser som bidrar til å redusere avtrykket.

4. Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning. Gjenoppretting.

Det skal redegjøres for tiltak for å stanse, forebygge eller redusere faktiske negative konsekvenser eller virkninger av funn fra kartleggingen, samt hvordan disse har bidratt eller forventes å bidra til å redusere risiko eller rette opp faktisk negativ påvirkning. De mest vesentlige negative påvirkningene prioriteres først. Der det har skjedd en negativ påvirkning eller skade, må forholdene gjenopprettes.

Virksomhetene bør utvikle og iverksette planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer.

Som nevnt ovenfor er anskaffelse av IKT hardware ansett som høyrisikoområde, men det er også et svært lukket området. Det er vanskelig å gå innsyn i leverandørkjeden, og derfor vet man ikke så mye om de reelle negative påvirkningene eller skadene som eventuelt finnes.

Sykehusinnkjøp HF samarbeider derfor med andre, store innkjøpere i Norge og Europe med å få til dialog med leverandørene. Samarbeidspartnerne er først og fremst Oslo kommune og Statens innkjøpssentral. Videre har 15 store innkjøpere fra forskjellige land i Europa gått sammen om å få Apple og Cisco i dialog, men det har vist seg vanskelig å få kontakt med dem, se Redegjørelse rapporteringsåret 2024 for Sykehusinnkjøp side 28 og påfølgende sider.

Når det gjelder transport og renhold ivaretas dette ved kontraktbestemmelser og egenrapporteringsskjema, samt stikkprøvekontroll.

Sykehusinnkjøp HF sin Redegjørelse rapporteringsåret 2023 punkt 6 side 40 og 41 inneholder informasjon om gjenoppretting. Det er så ikke avdekket behov for det på IKT-området.

5. Overvåking og gjennomføring av resultat

Man bør ha systematikk og rutiner på plass for å følge opp og kritisk vurdere om prioriteringer, tiltak og konklusjoner for å følge med på om det er noe effekt av arbeidet med aktsomhetsvurderingen.

I alle anskaffelser stilles det krav til leverandørenes arbeid med klima og miljø, seriositetsbestemmelser og etisk handel. Arbeidet i leverandørkjeden skjer derfor gjennom samarbeid med avtaleparten. Dersom det oppdages brudd på kontraktsbestemmelsene, blir det laget en plan med forbedringstiltak som Sykehusinnkjøp i samarbeid med leverandøren sørger for blir gjennomført.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
432ED4B77CF74C32BAFF058BEBF269B4

6. Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Virksomhetene skal årlig offentliggjøre en redegjørelse om aktsomhetsvurderingen. I tillegg har enhver ved skriftlig forespørsel rett til informasjon om hvordan virksomheten håndterer faktiske og potensielle konsekvenser.

Kommunikasjonene bør bygge på konkrete aktiviteter og resultater, og eventuelt relevante styringsdokument knyttet til aktsomhetsvurderinger som for eksempel policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter for å håndtere reelle og potensielle negative påvirkninger på mennesker, samfunn og miljø.

Funn som Sykehusinnkjøp HF gjør som ledd i aktsomhetsvurderingen vil i hovedsak bli kommunisert mellom Sykehusinnkjøp HF, leverandør og produsent.

Funn som Helse Nord IKT HF oppdager i løpet av anskaffelsen eller kontraktsforvaltningen på kontrakter anskaffet av Sykehusinnkjøp HF, vil bli kommunisert til Sykehusinnkjøp HF gjennom etablerte kanaler.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
432ED4B77CF74C32BAFF058BEBF269B4

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
432ED4B77CF74C32BAFF058BEBF269B4